Celoslovenské dni poľa 2018

Slovenskí farmári môžu v nasledujúcich rokoch získať z Európskej únie priame platby vo výške takmer 4,4 miliardy eur.

Ako na Celoslovenských dňoch poľa v Dvoroch nad Žitavou 5. júna vyhlásil podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič, ide o sumu, ktorá sa ešte môže zmeniť. *„V každom prípade sme v porovnaní s okolitými krajinami dopadli celkom dobre, podobne ako Česká republika so 7,7 miliardami eur. Celý proces je na začiatku a ešte bude priestor ďalej rokovať,“* povedal M. Šefčovič.

Na najväčšiu celoslovenskú poľnohospodársku prehliadku sa prišiel pozrieť aj premiér Peter Pellegrini (Smer-SD). Ten farmárom prisľúbil väčšiu podporu zo strany vlády a zmeny v dotačnej politike. *„Musíme si povedať, ako budeme ako vláda pokračovať v priamych podporách našim poľnohospodárom, ako budeme dorovnávať podporu, aby boli konkurencieschopní so svojimi zahraničnými kolegami. Po 14 rokoch nášho členstva EÚ, po 14 rokoch, kedy sme si plnili všetky domáce úlohy, ktoré nám dal Brusel, majú naši farmári nárok, aby dostávali rovnaké dotácie ako poľnohospodári vo Francúzsku alebo v Nemecku. Už teraz sme vybojovali na nasledujúce programové obdobie viac, ale stále to nie je tých 100 percent, ktoré by si naši poľnohospodári zaslúžili,“* skonštatoval premiér.

Ako zdôraznil, v nasledujúcom období je potrebné rozdeľovať dotácie tak, aby sa ušli predovšetkým roľníkom, ktorí na svojej pôde aktívne hospodária a zamestnávajú ľudí. *„Podpora pre tých, ktorí iba vlastnia pôdu a berú na ňu dotácie, musí prestať. Musíme zvýhodňovať tých, ktorí sú aktívni, ktorí chovajú zvieratá, pestujú plodiny, vyrábajú potraviny. Tak bude nastavená aj nová politika, ktorá bude zohľadňovať aktívnych farmárov,“* dodal Pellegrini.

Podľa premiéra v súčasnosti predstavuje poľnohospodárstvo celý komplex problémov, ktorým by sa mala z dlhodobého hľadiska venovať pripravovaná koncepcia. *„Vítam, že v najbližších mesiacoch sa spolu s odborníkmi a s tými, ktorí reálne na poliach pracujú, vytvorí dokument Poľnohospodárstvo na Slovensku do roku 2030, ktorý jasne zadeklaruje, kde poľnohospodárstvo chceme mať a čo preto chceme každý rok urobiť,“* povedal Pellegrini.

Zároveň zdôraznil, že vypracovaný dokument by sa nemal dodatočne meniť ani po zmene vlád. *„Od stanovených cieľov by sa už nemalo upúšťať. Nová vláda môže akurát meniť nástroje, akými ich chceme dosiahnuť. Naše poľnohospodárstvo by malo získať istotu v tom, nakoľko bude Slovensko potravinovo sebestačné, čo sa tu bude pestovať ako sa budeme vyrovnávať s klimatickými zmenami či ako v ňom zabezpečíme primeranú a vzdelanú pracovnú silu,“* vysvetlil premiér.

---> Pozrite si aj fotogalériu z Celoslovenských dní poľa

foto: Matej Korpáš, Tlačový odbor SPPK

Práve nedostatok pracovníkov môže byť podľa Pellegriniho ďalší problém, ktorý farmári budú musieť riešiť. *„Ak tlačíme poľnohospodárov, aby prešli z tých veľkých hektárov repky olejnej, obilnín a kukurice na zeleninu a na zakladanie ovocných sadov, tak začíname mať obrovský problém s tým, kto v tých sadoch príde tie jablká na jeseň oberať, kto bude vyťahovať zo zeme cibuľu a mrkvu. V tomto smere musíme vytvoriť také podmienky, aby ľudia boli motivovaní v poľnohospodárstve pracovať,“* dodal premiér.

K budúcej SPP sa vyjadril predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho a prezident Agrárnej komory Českej republiky Zdeněk Jandejsek.

Emil Macho, predseda SPPK, potvrdil, že Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora v spolupráci s Agrárnou komorou ČR bude aj naďalej v konzorciu presadzovať dobrovoľné stropovanie až do posledných možných chvíľ, počas ktorých sa bude ešte dať ovplyvňovať budúca SPP.

„Našou prioritou sú témy ako zastropovanie, degresivita, konvergencia či celkový dopad na poľnohospodárstvo a potravinárstvo a Slovensku. Snáď najzásadnejší význam má pre nás momentálne definícia pojmu aktívny farmár a harmonizácia národných podpôr. V Európskej únii si musíme jednoznačne stanoviť, koho myslíme pod označením aktívny farmár. Nie je totiž žiaduce ani z pohľadu laickej verejnosti, aby sa k dotáciám dostávali tí, ktorí nevytvárajú hodnoty, ktorí nezveľaďujú vidiek, nevenujú sa tzv. citlivým komoditám, teda špeciálnej rastlinnej výroby, živočíšnej výrobe a produkcii potravín zo slovenských surovín," vyjadril sa predseda SPPK.

"*Určite budeme žiadať aj harmonizáciu národných podpôr. Priame platby sú podstatné, ale keď popri nich budú jednotlivé štáty poskytovať svojím farmárom národné podpory v rôznej výške, tak to tomuto systému vôbec nepomôže. Do budúcna bude dôležité, aby sa už nezopakovala situácia z minulosti, keď sme zdroje v dvoch predchádzajúcich programoch rozvoja vidieka vyčerpali neefektívne. Práve preto si potrebujeme zadefinovať, kto je to aktívny farmár* a práve preto potrebujeme aj zjednodušiť prílišnú byrokraciu, ktorá poľnohospodárskym a potravinárskym podnikov v snahe investovať cez PRV zbytočne len zväzuje ruky," dodal E. Macho.

Zdeňek Jandejsek, prezident Agrárnej komory ČR uviedol, že snahou českej komory sú aktivity vedúce k zvyšovaniu potravinovej sebestačnosti krajiny. *„28 rokov sme sebestačnosť likvidovali a teraz túto obrovskú chybu budeme musieť minimálne dvakrát tak dlho naprávať. Trvalo nám 5 rokov, kým sme dokázali našim politikom vysvetliť, prečo musíme dostať peniaze aj z národných zdrojov. Priniesli sme radu dôkazov, že podpory v starých členských krajinách sú 4-5krát väčšie než u nás. Aj preto sa nám v roku 2017 podarilo dostať do poľnohospodárskych podnikov podporu vo výške 3,65 mld. českých korún, pre rok 2018 máme prisľúbené 4,2 mld. korún a pre rok 2019 by sme chceli ešte vyššiu podporu tak, aby sme sa približovali k štátom, ktoré dávajú vyššie národné dotácie. Prioritou je, aby sme boli v obchodných reťazcoch pôsobiacich v Českej republike s českých potravinami viac konkurencieschopní,"* uzavrel Z. Jandejsek.